

Otázka: Předení - postup výroby česané a mykané příze, spřádání, efektivní nitě

Předmět: Textilní technologie

Přidal(a): DV

POSTUP VÝROBY

- Vstupním produktem je **vlákenná surovina** (slisovaná v balících)

Rozvolňování

- zajišťuje počáteční rozvolnění slisované masy vláken na jednotlivé chomáčky vláken
- ve vlnářských přádelnách se surová potní vlna nejprve třídí a až potom, před praním, rozvolňuje, po usušení se opět může rozvolňovat a čechrat

Čištění

- za sucha (bavlna, len, chemická vlákna)
- za mokra = praním (vlna) vypraná vlna příliš znečištěna rostlinnými nečistotami se může také čistit karbonizací (působením kyseliny sírové)

Míchání

- pro zajištění co nejlepších vlastností příze je nutno vlákna z různých balíků co nejvíce promísit
- probíhá v průběhu celé přípravy pro předení

- -> Vyčištěný, načechráný a promísený vláknenný materiál ve formě vloček (rouna, stůčky)

Mykání

- proces rozvlákňování (na mykacích strojích)
- jemnější rozvolňování, čištění, napřimování, ojednocování, promísení, urovnání vláken do podélného směru
- účelem je z předloženého vláknenného materiálu vytvořit co nejstejněmější pavučinu (pramen-mykanec), při vlnařské technologii přásty
- -> pavučina (pramen-mykanec, přást)

Příprava pro česání (družení a protahování)

- účelem je zlepšení stejnoměrnosti a struktury pramenů, orientace a napřimování vláken v pramenech, ztenčení pramenů
- proces probíhá vlivem různých rychlostí posukovacích strojů

Česání

- účelem je zbavit předložené prameny krátkých a dlouhých vláken a zbytků rostlinných nečistot, vlákna urovnat a vytvořit pramen
- -> pramen-česanec + odpad (výčesky)

Družení a protahování

- účelem je zlepšení a zajištění stejnoměrnosti protažených pramenů
- -> pramen

Předpřádání

- ztenčení vláknenného útvaru, zpevnění (mírným zákrutem), navinutí vzniklého přástu do vhodného tvaru
- na křídlových předpřádacích strojích

- -> přást

Dopřádání

- přást dostane zákrut pomocí prstence a běžce za současného pohybu vřetene se příze navine na dutinku
- -> příze

ROZDÍL MEZI MYKANOU A ČESANOU PŘÍZÍ

MYKANÁ

- odstávající vlákna
- hrubší
- chlupatější
- hřejivější

ČESANÁ

- pevnější
- jemnější
- hladká
- lesklá

EFEKTIVNÍ NITĚ

- jsou vyráběny různým způsobem a v různých fázích výroby
- efektu je dosaženo vytvořením speciálního strukturálního povrchu nitě nebo barevností

dosáženou různým způsobem

Nitě s efektní konstrukcí

- **Plamenová nit** - obsahuje zesílená, často i barevně odlišná místa, vzniká při skaní
- **Nopková nit** - vzniká při skaní, efekt tvoří nopky, které se vmetávají pmezi příze
- **Krepová nit** - vysoký počet zákrutů, velá pružnost
- **Obeskávaná nit** - základní nit je obeskána dvěma nitěmi v opačném směru
- **Krytá nit** - jádro ze 3-5 bavlněných nití, obeskaná chemickým hedvábím, nebo kovovým vláknem
- **Spirálová nit** - spirálově zřasený povrch, vzniká při skaní
- **Smyčková nit** - k základní niti je přiskávána rychleji dodávaná smyčková nit
 - **froté** - malé smyčky
 - **loop** - větší smyčky
- **střapcová (špicová) nit** - vyrábí se s použitím ostře točených smyčkových nití
- **Knoflíková nit** - vzniká při skaní, zesílená místa
- **housesková nit** - knoflíková niti s prodlouženými shluky
- **Žinylka** - nit s hustým vlasem kolmým k ose niti
 - **skaná**
 - **tkaná**
 - **pletená**

Nitě s barevnými efekty

- **Muliné** - spirálovitě se střídající barevné nitě
- **Melé (melanž)** - vyrábí se ze směsi barevných vláken, nejméně ze dvou odstínů - nit má v konečném výsledku barevně pestrý vzhled
- **Viguré**- vlněná, nebo směsová příze, nejčastěji střídání barev tón v tónu bez ostrého přechodu, efektu se dosáhne spřádáním potištěných česanců, každé vlákno může mít

několik barev

- **Ombré** - střídání barevných odstínů bez ostrého přechodu, efektu se docílí barvením přaden
- **Žíhaná nit** - v pravidelných délkách se střádavě opakují dva barevné odstíny, efektu se dosáhne skaním dvou různobarevných nití

Ostatní efektní nitě

- **Leónská nit**
 - zvláštní druh jádrové nitě (jádro-bavlna, hedvábí, len, chemická vlákna)
 - obal tvořen kovovým páskem (zlato, stříbro, mosaz, měď, hliník)
 - používá se pro výšivku, krajku